

aby nenarušovaly školní docházku nebo pracovní povinnosti rodičů. V neposlední řadě je to redukce stigmatizace. Konzultace z pohodlí domova může snížit obavy spojené s návštěvou psychiatrických zařízení, což potvrzují i nezávislé studie.

Důležitost etických, technických a klinických aspektů telepsychiatrie, ostatně platí to i pro jiné telemedicínské přístupy, zdůrazňuje také Telepsychiatry Global Guidelines.

Přestože telepsychiatrie nabízí mnoho výhod, naráží samozřejmě i na své limity, jako jsou technologické problémy, chybějící potřebné vybavení nebo nestabilní internetové připojení mohou snížit efektivitu těchto služeb. Zajištění důvěrnosti a ochrana osobních údajů je klíčová, zejména při práci s citlivými informacemi týkajícími se dětí.

Některé metody a postupy mohou být na dálku obtížně realizovatelné, což vyžaduje individuální posouzení, zda je telepsychiatrie pro daného pacienta vhodná. Tomu odpovídá i doporučený postup, který navrhla Psychiatrická společnost ČLS JEP, který stejně jako jiné postupy zmiňuje důležitost osobního setkání, minimálně z hlediska první návštěvy. Telepsychiatrie, je-li používána správně, se jeví vhodná mj. pro teenagery, pro které je on-line prostředí přirozenější, může tak pro ně být efektivnější a dostupnější. Činnosti, které mohou probíhat prostřednictvím videochatu, jsou psychoedukace, poradenské, podpůrné, stabilizační rozhovory, terapeutické rozhovory, sledování léčby a revize léčebného plánu, jak ukazují zkušenosti a doporučující postupy ze zahraničí, ale také zkušenosti českých lékařů s dosavadní praxí v ČR.

Je důležité si uvědomit, že digitální dovednosti lékařů, terapeutů, pacientů a u těch dětských i jejich příbuzných, jsou zásadním předpokladem pro dosažení výhod spojených s formátem videokonverzace. Videohovory vyžadují něco jiného než fyzická konverzace. Aktéři musí mít základní technické dovednosti, aby mohli používat video řešení bezpečně a stabilně. Kromě toho musí mít znalosti o tom, jak v tomto formátu rozhovor vést, a to se stálým kritickým posouzením, které konverzace jsou vhodné pro videohovor, pacientovy potřeby a pro analýzu pacienta bezpečnostní výzvy v telemedicině, což doporučuje i Dánská společnost pro bezpečnost pacientů.

Telemedicína u praktického lékaře pro děti a dorost (PLDD)

Praktičtí lékaři pro děti a dorost hrají klíčovou roli v zajištění primární péče o dětskou populaci. Telemedicína je nástrojem, který hraje svoji roli z pohledu prevence až po poskytování léčby u pacientů v akutním (např. infekční onemocnění) nebo chronickém stadiu onemocnění. Videokonzultace umožňují rodičům konzultovat preventivní otázky týkající se výživy, očkování nebo vývoje dítěte, aniž by museli fyzicky navštívit ordinaci, což šetří čas a zvyšuje pohodlí. V případě akutních onemocnění mohou lékaři prostřednictvím telekonzultací rychle posoudit příznaky, navrhnout další postup, předepsat potřebné léky nebo zajistit vyšetření na specializovaném pracovišti. U dětí s chronickými onemocněními, jako je astma, atopický ekzém či alergie, telemedicína umožňuje pravidelné sledování zdravotního stavu a pružné přizpůsobování léčby aktuálním potřebám pacienta, což významně přispívá ke zlepšení kvality péče.

Telemedicína u chronicky nemocných pacientů

Telemedicína u pediatrických pacientů na antikoagulační léčbě

U pediatrických pacientů na antikoagulační léčbě je klíčové pravidelné sledování parametrů krevní srážlivosti, zejména hodnot INR (International Normalized Ratio), které zajišťují bezpečnost a účinnost terapie. Telemedicína se v této oblasti osvědčuje jako významný nástroj pro zlepšení kontroly léčby, zvýšení pohodlí pacientů a snížení rizika komplikací, jako jsou trombóza nebo krvácení.

Praktické využití telemedicíny zahrnuje zejména domácí koagulometry, které umožňují pravidelné měření INR přímo v domácím prostředí. Tyto přístroje, často propojené s mobilními aplikacemi, zaznamenávají a analyzují hodnoty INR v čase, což pacientům i lékařům usnadňuje sledování účinnosti podané léčby. Data jsou automaticky odesílána lékařům, což umožňuje efektivní sdílení informací mezi praktickým lékařem, specializovanými pracovišti i nemocničními zařízeními. Tento přístup zlepšuje koordinaci péče a umožňuje pružné úpravy léčby podle aktuálních potřeb pacienta.

Newall et al. (2006) prokázali, že domácí monitorování INR u dětí, doplněné intenzivním vzdělávacím programem pro rodiče založeným na modelu PRECEDE, je bezpečné a efektivní. Studie ukázala vysokou přesnost domácích měření (korelační koeficient 0,949) ve srovnání s nemocničními testy, přičemž 65,5% výsledků bylo v terapeutickém rozmezí. Vzdělávací intervence vedla k významnému zlepšení znalostí rodičů o warfarinu (z 55% na 83%, $p < 0,0001$) a zvýšení jejich praktických dovedností. Rodiče navíc hodnotili domácí monitorování jako velmi přínosné a praktické, což podtrhuje jeho potenciál k výraznému zlepšení péče o pediatrické pacienty vyžadující dlouhodobou antikoagulační léčbu.

Telemedicína rovněž pomáhá zajistit, že pacienti správně užívají předepsané léky, jako jsou antagonisté vitamínu K nebo přímá perorální antikoagulantia (DOAC). Mobilní aplikace nejen připomínají dávkování, ale také umožňují rodičům a pacientům hlásit jakékoli varovné příznaky, jako je krvácení nebo známky trombózy, což umožňuje rychlou reakci a minimalizaci rizika komplikací.

Tento přístup je zvláště přínosný pro pacienty s kongenitálními srdečními vadami, tromboembolickými poruchami, aplastickou anémií, hematologickými onemocněními, pro onkologické pacienty, pacienty po kardiologických zákrocích a pro ty s imunitně podmíněnými poruchami. Díky telemedicině mohou tito pacienti získat bezpečnější a pohodlnější přístup ke komplexní péči, která zohledňuje jejich specifické potřeby.

Telemedicína u pacientů s astmatem

Astma je jedním z nejčastějších chronických onemocnění v dětském věku a jeho správná léčba vyžaduje dlouhodobé monitorování a spolupráci mezi pacientem, rodiči a zdravotnickými pracovníky. V posledních letech se telemedicína stala významným nástrojem pro zlepšení péče o dětské pacienty s astmatem.

Telemedicína u dětí s astmatem se zaměřuje na sledování několika klíčových parametrů, které umožňují lepší kontrolu nad tímto chronickým onemocněním. Jedním z hlavních ukazatelů je např. stav plicních funkcí, konkrétně špičkový výdechový průtok (PEF)